

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 12 hallituksen esityksen johdosta laiksi kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 16 päivästä lokakuuta 1981 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 171.

Valiokunnassa ovat asiantuntijoina olleet kuultavina esittelijä Kerstin Ekman opetusministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Heikki Seppälä valtiovarainministeriöstä, toimistopäällikkö Väinö Ryyppö Suomen Kunnallisliitosta, kulttuuriasiain sihteeri Ismo Porna Suomen Kaupunkiliitosta, kulttuuri- ja urheiluasiain suunnittelija Helge Hansson Finlands svenska kommunförbundista ja pääsihteeri Olli Lind Nuorisotyöntekijäin Liitto ry:stä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta annettuun lakiin sisällytetään säännös, jonka mukaan valtionosuutta uuden henkilöstön palkkaamisesta

aiheutuviin kuluihin myönnetään vain tulo- ja menoarviossa asetettavien enimmäismäärien rajoissa. Tarkoituksena on luoda menetelmä, jolla voidaan ennakolta säädellä valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrällistä kasvua. Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1982 alusta.

Ottaen huomioon hallituksen esityksen perusteluissa mainitut valtiontaloudelliset syyt valiokunta pitää ehdotettua lainmuutosta tarpeellisenä ja katsoo voivansa puoltaa sen hyväksymistä.

Edellä olevaan viitaten valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1981

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Ekorre, varapuheenjohtaja Karhuvaara ja jäsenet Aaltonen,

Ala-Kapee, Astala, Holvitie, Lahti-Nuuttila, Louvo, Norrback, Pekkarinen, Ronkainen, Saukonen, Toiviainen, Ursin ja Väänänen.

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 13 hallituksen esityksen johdosta laiksi ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionavusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 27 päivältä lokakuuta 1981 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 179.

Valiokunnassa ovat asiantuntijoina olleet kuultavina hallitussihteeri Marjatta Lehtinen opetusministeriöstä, osastopäällikkö Martti Nevalainen ja toimistopäällikkö Pertti Mentula ammattikasvatushallituksesta, vanhempi budjettisihteeri Heikki Seppälä valtiovarainministeriöstä, rehtori Eila Öhrmark Kansanvalistusseuran Kirjeopistosta sekä johtaja Reino Pulkkinen Tietomies-nimisestä kirjeopistosta.

Hallituksen esityksen tarkoituksena on 1 päivänä syyskuuta 1980 voimaan tulleen ammatillisen kirjeopiskelun ja -opetuksen valtionapujärjestelmän muuttaminen siten, että se voidaan käytettävissä olevat valtiontaloudelliset mahdollisuudet huomioon ottaen panna täytäntöön. Lain säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi niin, että valtionapua myönnettäisiin kirjeopiskelun ja -opetuksen tukemiseen valtion tulo- ja menoarvioon vuosittain otettavan määrärahan rajoissa ja enimmäismäärältään laissa vahvistetun prosentin mukaan. Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1982 alusta.

Valiokunta toteaa, että eräitä puheena olevaa lakia säädettäessä keskeisinä pidettyjä periaatteita on hallituksen esityksessä muutettu. Valiokunnan mielestä on kuitenkin tärkeintä, että säännöstö saadaan käyttökelpoiseksi ja toimivaksi. Näin ollen, hallituksen esityksen perusteluihin viitaten, valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

3 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi uusi säännös, jonka mukaan valtionavun ulkopuolelle jää sellainen kirjeitse tapahtuva koulutus, joka on järjestetty tavoitteiltaan ja sisällöltään vain yhden työnantajan toiminnan

harjoittamiseksi tarvittavana ammatillisena koulutuksena. Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksen yksityiskohtaiset perustelut vastaavat momentin sisältöä, mutta yleisperustelujen asiaa koskeva selostuskappale (sivu 3) on virheellinen.

4 §. Pykälän 1 momentin mukaan valtionapu tulee käyttää kurssin tai sen osan suorittaneiden kahdeksantoista vuotta täyttäneiden opiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

Momenttiin sisältyy ehdotus opiskelijan alaikärajan korottamisesta 16 vuodesta 18 vuoteen. Tätä esitetään sekä kustannussyiden että päällekkäisen koulutustarjonnan vähentämisen takia. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan alle 18-vuotiaat opiskelijat, joiden määrä arvioidaan pieneksi, harjoittavat kirjeopiskelua odotellessaan peruskoulun jälkeen pääsyä sopivaan ammatilliseen oppilaitokseen. Tämän selvityksen nojalla valiokunta katsoo, ettei ikärajan nostaminen ole perusteltua. Näin ollen valiokunta ehdottaa ikärajan alentamista koskevan muutoksen tekemistä 4 §:n 1 momenttiin.

Tämän 1 momentin perusteluissa on myös lausuttu, että kun valtionapua myönnetään kirjeopistolle, vähenee työmäärä ammattikasvatushallituksessa ja välttyään opiskelijakohtaisten valtionapuhakemusten käsittelystä. Tämä sinänsä oikea periaate ei valiokunnan mielestä saa johtaa myöskään siihen, että kirjeopistojen hallinnolliset työt lisääntyvät ja hankaloituvat. Valtionapujärjestelmä on käytännössäkin saatava yksinkertaiseksi ja toimivaksi niin, että valtionapu voidaan todella käyttää opiskelijoiden kurssimaksujen alentamiseen.

Edellä olevaan viitaten valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana: